

Zināms, ka **9 CPV** tipi izraisa liela daļu ar CPV saistīto ļaundabīgo audzēju un slimību vīriešiem un sievietēm.

~1 no 25 veža gadījumiem ir saistīts ar CPV.

Neatkarīgi no vecuma, dzimuma un attiecību statusa jums var būt CPV infekcijas risks.

~75 000 Apřekšminātais cilvēku skaits, kuri pasaulē katru stundu inficējas ar CPV.

- Izplatās dzimumkontakta laikā.
- Lai gan ne vienmēr, tomēr dzimumkontakts ir biežākais vīrusa nodošanas veids.
- Bieži CPV infekcijai nav redzamu pazīmju vai simptomu, līdz ar to ikviens var iegūt vai nodot tālāk vīrusu, to pat nezinot.

Cilvēka papilomas vīruss (CPV) ir **bieži sastopams vīruss**, kas dzīves laikā skar liela daļa **seksuāli aktīvo cilvēku**.

CPV – vīruss, kas var izraisīt vēzi!

Lielākajai daļai cilvēku CPV infekcija izzūd pati. Taču citiem, no kuru organisma vīruss netiek izvadīts, tā var izraisīt noteiktus ļaundabīgus audzējus un slimības gan vīriešiem, gan sievietēm. Nav iespējams paredzēt, kurš atbrīvosies no vīrusa un kurš nē.

Lai gan noteikti ar CPV saistīti ļaundabīgos audzējus un slimības ir iespējams ārstēt, CPV infekciju nav iespējams ārstēt.

AR CPV SAISTĪTO ĻAUNDABĪGO AUDZĒJU UN SLIMĪBU PROFILAKSE

VAKCINĀCIJA

Vakcinējoties gan vīrieši, gan sievietes **var pasargāt** sevi no noteiktiem ar CPV saistītiem ļaundabīgiem audzējiem un slimībām.

Tāpat kā citas vakcīnas, CPV vakcīnas visefektīvākās ir tad, ja ievadītas **pirms** persona ir saskārusies ar vīrusu.

Vakcinācijas shēma. Personas no 9 līdz 14 gadiem ieskaitot, pirmreizējās vakcinācijas brīdī Gardasil 9 var ievadīt atbilstoši 2 devu (0., 6. – 12. mēnesī) vakcinācijas shēmai. Personas no 15 gadu vecuma pirmreizējās vakcinācijas brīdī Gardasil 9 jāievada atbilstoši 3 devu vakcinācijas shēmai (0., 2., 6. mēnesī).

Vakcinācija pret CPV nav paredzēta tikai jauniem cilvēkiem. Ar vīrusu iespējams inficēties jebkurā dzīves brīdī, kamēr persona ir seksuāli aktīva. Vakcīnu var ievadīt **9-45 gadus** vecām sievietēm un **9-26 gadus** veciem vīriešiem.

Vadošās zinātniskās organizācijas, to vidū PVO un ASV CDC iesaka **vakcināciju pret CPV** gan vīriešiem, gan sievietēm.

SKRĪNINGS

Sievietēm dzemdes kakla vēzi iespējams novērst, veicot rutīnas veida skrīningu.

Vīriešiem nav skrīninga programmas.

PREZERVATĪVI

Lietojot pareizi, **prezervatīvi** var samazināt CPV risku.

CPV **var inficēt arī ar prezervatīvu nenosēgtus apvidus**, līdz ar to tie nevar nodrošināt pilnīgu aizsardzību pret CPV.

PVO – Pasauls Veselības organizācija; ASV CDC – Amerikas Slimību kontroles un profilakses centrs.

Aicinām konsultēties ar ārstu vai farmaceitu par vakcīnas lietošanu. Uzmanīgi izlasiet pilnu zāļu aprakstu vai atbilstošu informāciju uz iepakojuma.

Gardasil 9 drošības informācija materiāliem, kuru mērķauditorija ir sabiedrība.

Gardasil 9 lietošana. Gardasil 9 ir vakcīna bērniem un pusaudžiem no 9 gadu vecuma un pieaugušajiem.

Nelietojiet Gardasil 9, ja Jums vai Jūsu bērnam:

- ir alerģija pret aktīvajām vielām vai kādu citu šīs vakcīnas sastāvdaļu;
- attīstījusies alerģiska reakcija pēc Gardasil vai Silgard (HPV 6., 11., 16. un 18. tipi), vai Gardasil 9 devas saņemšanas.

Brīdinājumi un piesardzība lietošanā. Konsultējieties ar savu ārstu vai medmāsu, ja Jums vai Jūsu bērnam:

- ir asiņošanas traucējumi (slimība, kad asiņošana ir spēcīgāka nekā normāli), piemēram, hemofilija;
- ir novājināta imūnsistēma, piemēram, ģenētiska defekta, HIV infekcijas vai zāļu, kas ietekmē imūnsistēmu, dēļ;
- ir slimība ar stipru drudzi. Taču neliels drudzis vai augšējo elpceļu infekcija (piemēram, saaukstēšanās) nav iemesls vakcinācijas atlikšanai.

Pēc adatas ieduršanas (galvenokārt pusaudžiem) var rasties ģibonis, reizēm ar sekojošu kritienu. Tāpēc pastāstiet ārstam vai medmāsi, ja iepriekš injekcijas laikā esat zaudējis samaņu. Tāpat kā citu vakcīnu lietošanas gadījumā, Gardasil 9 pilnībā nevar aizsargāt visus, kuri saņēmuši vakcīnu.

Lūdzu, pastāstiet ārstam vai farmaceitam par visām zālēm, kuras Jūs vai Jūsu bērns lieto, pēdējā laikā esat lietojuši vai varētu lietot, ieskaitot zāles, ko var iegādāties bez receptes.

Ja Jūs esat grūtniece, ja domājat, ka Jums varētu būt grūtniecība, vai plānojat grūtniecību, pirms vakcīnas saņemšanas konsultējieties ar ārstu.

Gardasil 9 drīkst ievadīt sievietēm, kuras baro bērnu ar krūti vai plāno barot bērnu ar krūti.

Iespējamās blakusparādības. Tāpat kā citas vakcīnas, šī vakcīna var izraisīt blakusparādības, kaut arī ne visiem tās izpaužas. Pēc Gardasil 9 lietošanas var novērot tālāk minētās blakusparādības. Ļoti bieži (var skart vairāk nekā 1 no katriem 10 cilvēkiem): blakusparādības injekcijas vietā (sāpes, pietūkums un apsārtums) un galvassāpes. Bieži (var skart ne vairāk nekā 1 no katriem 10 cilvēkiem): blakusparādības injekcijas vietā (zilumi un nieze), drudzis, nogurums, reibonis un slikta dūša.

Blakusparādības, par ko ziņots Gardasil vai Silgard lietošanas gadījumā, un kuras ir iespējamās arī pēc Gardasil 9 lietošanas. Ziņots par ģiboni, ko dažkārt pavada trīce un stīvums. Tā kā retākos gadījumos novēro ģiboni, 15 minūtes pēc CPV vakcīnas ievadīšanas pacients jānovēro. Ziņots par alerģiskām reakcijām. Dažas no šīm reakcijām bija smagas. Iespējamie simptomi ir apgrūtināta elpošana, sēkšana, nātrene un/vai izsitumi. Līdzīgi kā citām vakcīnām, vispārējā lietošanas laikā ziņots par šādām blakusparādībām: palielināti limfmezgli (kakla, paduses vai cirkšņa apvidū), muskuļu vājums, neparastas sajūtas, tirpšana rokās, kājās un ķermeņa augšdaļā vai apmulsums (Gijēna-Barē sindroms, akūts disseminēts encefalomiēlīts), vemšana, sāpes locītavās, smeldzoši muskuļi, neparasts nogurums vai nespēks, drebuļi, slikta vispārējā pašsajūta, vieglāk nekā parasti rodas asiņošana vai veidojas asinsizplūdumi un ādas infekcija injekcijas vietā.

Recepšu medikaments.

~668'000 vīriešu un sieviešu visā pasaulē katru gadu tiek diagnosticēti noteikti ar CPV saistīti ļaundabīgi audzēji.^{1,2}

2018. gada dati

Divi CPV tipi (16 un 18) izraisa ~70% dzemdes kakla vēzi un pirmsvēža stadijas dzemdes kakla bojājumus

~90% gadījumu izraisa 6 un 11 CPV tips

DZEMDES KAKLA VĒZIS

~569'800 gadījumi gadā.

4. pasaulē visbiežāk sastopamais vēzis.

~311'365 sievietes ir nomirušas no dzemdes kakla vēža 2018. gadā.

>85% nāves gadījumu tiek konstatēti mazāk attīstītos reģionos.*³

* 2012. gada dati

DZIMUMORGĀNU KĀRPAS

Ierindota starp **biežākajām** seksuāli transmisīvajām slimībām.

Ārstēšanas iespējas ir pieejamas, taču tās var būt **sāpīgas un kārpas atjaunojas**.

Dzimumorgānu kārpas ir gan sievietēm, gan vīriešiem.

~70% maksts vēža gadījumu un ~43% vulvas vēža gadījumu izraisa CPV

~88% gadījumu izraisa izraisa CPV

VULVAS UN MAKSTS VĒZIS

Maksts vēzis

~12'300 gadījumi gadā.

Vulvas vēzis ~19'000 gadījumi gadā.

65+ gadi: vecums, kad sievietēm rodas lielākā daļa vulvas vēža gadījumu, un risks pieaug līdz ar vecumu.

ANĀLĀS ATVERES VĒZIS

~42'700 gadījumi gadā.

Sastopamības rādītāji palielinās lielākajā daļā pasaules populāciju, īpaši valstīs ar augstu ienākumu līmeni.

Augstāka riska grupas:

Vīrieši, kuriem ir sekss ar vīriešiem, un cilvēki ar cilvēka imūndeficīta vīrusu (HIV)

Anālās atveres vēzis ir gan sievietēm, gan vīriešiem.

Atsauces: **1.** HPV and Related Diseases Report - HPV Centre 2019. **2.** Freddie Bray, Jacques Ferlay, Isabelle Soerjomataram, Rebecca L. Siegel, Lindsey A. Torre, Ahmedin Jemal, et al. Global Cancer Statistics 2018: GLOBOCAN Estimates of Incidence and Mortality Worldwide for 36 Cancers in 185 Countries. CA CANCER J CLIN 2018;68:394-424. **3.** [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/human-papillomavirus-\(hpv\)-and-cervical-cancer](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/human-papillomavirus-(hpv)-and-cervical-cancer)

Atbildes uz visbiežāk uzdotajiem jautājumiem par **cilvēka papilomas vīrusu**.

Uzzini vairāk

www.cpv-info.lv

SIA «Merck Sharp & Dohme Latvija»
Skanstes iela 50 A, Rīga, LV-1013
Tālrunis: +371 67025300

Materiāls sagatavots 2020. gada oktobrī
LV-GSL-00022

ZĀĻU NEPAMATOTA LIETOŠANA IR KAITĪGA VESELĪBAI